

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ ҚАРИМОВНИНГ НАВРЎ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН ТАҢТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ ТАБРИК СЎЗИ

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар! Муҳтарам меҳмонлар!

Шу кунларда каттаю кичик барча юртдошларимиз бағрини кенг очиб, баҳор, яшариш ва янгиликлар билан бўлиш Наврўз айёмини "Хуш келибсан ўлкамизга, Наврўзи олам!" деб, шоду хуррамлик билан кутиб олмақда.

Шу мунаввар тонгда сиз азизларни, сизларнинг тимсолангизда бутун халқимизни Наврўз айёми билан чин қалбимдан табриклаб, барчангизга ўзимнинг ҳурмат-эҳтиромим ва самимий тилакларимни изхор этишдан бахтиёрман.

Қадрли юртдошлар!

"Нима учун биз Наврўзни доимо соғиниб, интизорлик билан кутамиз? Нима учун бу сана барчамиз учун энг сеvimли, энг ардоқлайдиган байрамимизга айланиб қолган?", деган савол берилиши табиийдир.

дастурхонлар атрофида, яшил майдон ва кўламазорларда ўтказилаётган сайил-томошаларда, миллий кураш ва улоқ чопиш мусобақаларида кўриш ва кузатиш қийин эмас.

Айни шу бетакрор фаслда одамларимиз халқимизга мансуб бўлган, унинг одатига айланиб кетган қадриятлар – бир-бирига меҳроқибат кўрсатиш, беморлар, кўнгли ярим инсонларга беминнат ёрдам бериш, табаррук кексаларимизнинг дуосини олиш каби эзгу фазилатларни яққол намоён этиб, ўз қувончи ва шодлигини яқинлари, дўсту ёрлари, кўни-қўшнилари билан баҳам кўришга интилади.

Она Ватанимизда яшайдиган, миллати, тили ва динидан қатъи назар, барча-барча юртдошларимиз ана шундай хурсандчилик кайфиятига берилиб, Наврўзни ўз қадрдон байрамидек қабул қилади.

Бунинг сабаби, Наврўзи олам биз учун энг қадимий, асл миллий, турли мафкура ва сиёсатлардан холи, урф-одатларимизга ва қадриятларимизга жавоб берадиган байрам, десам, айни ҳақиқатни айтган бўламан.

Нега деганда, Наврўз ўз руҳи ва ғоялари билан ҳар қайси инсон она заминнинг, табиатнинг ажралмас узвий қисми эканини, табиатнинг нақадар гўзал эканини ҳис қилиб, уни эъзозлаб, ҳамнафас бўлиб яшагга ундаши билан бизга қадрлидир.

Ҳар қандай гараз, гиналар ва низолардан воз кечиш, тинч ва осойишта ҳаётнинг қадрига етиш, аҳиллик ва бирдамлик, элатлар орасида ўзаро ҳурмат ва ҳамжихатлик нақадар бебаҳо бойлик эканини улуғлаши, ўзининг даъватлари билан Наврўз байрами халқимизнинг қарашларига ғоят ҳамохандир.

Мана шундай қувончли дамларда бугун халқимизга катта ҳурмат ва эҳтиром билдириб, шу гўзал майдонда Наврўз шодиёналаримизда иштирок этаётган чет мамлакатларнинг муҳтарам элчилари ва халқаро ташкилотлар вакилларини, хорижий шерик ва ҳамкорларимизни, барча азиз меҳмонларимизни сизларнинг номингиздан, бутун халқимиз номидан қўлаб, уларга миннатдорчилик билдиришга руҳсат бергайсиз.

Азиз дўстларим, қадрдонларим!

Шу ёруғ лаҳзаларда мана шундай муҳташам ва файзли майдонда жамулжам бўлган сиз азизларга, сизларнинг сиймонгизда барча табаррук кексаларимиз, мунис опа-сингилларимизга, кўзлари ёниб турган, халқимизнинг таянчи ва суянчи бўлмиш навқирон ёшларимизга – менинг фарзандларимга ўзимнинг чуқур меҳрим, севги ва ҳурматимни изхор этаман.

Айни ана шундай чуқур мазмун ва маънога эга бўлган туфайли, хосият ва файз, қут-баракат ва мурувват каби хусусиятларни ўзида мужассам этиши билан кун ва тун тенг келадиган шарқона Янги йилимизни – бу гўзал баҳор айёмини барчамиз орзиқиб кутамиз, эъзозлаймиз, хурсандчилик билан умуммиллий байрам сифатида ўтказамиз.

Бунинг яққол тасдиғини шу кунларда юртдошларимизнинг тобора очилиб келаётган табиатдан баҳра олиб, сумалак ва ҳалим, гўжа ва кўсомса каби баҳорий неъматлар тортилган

Барчангизни бағримга босиб, яна ва яна бир бор бугунги дилбар айём билан қўлаб, юрагимда, қалбимда бўлган самимий тилакларимни билдириман.

"Обод турмуш" деб ном олган йилимизнинг Наврўзи ҳаммамизга, барча-барча хонадонларга, оилаларга тинчлик-омонлик, бахту саодат, файзу барака келтирсин!

Орзу-ниятларимиз ушалсин, Ўзбекистонимиз янада обод ва фаровон бўлсин!

Наврўзи олам барчамизга муборак бўлсин!

Сумалак — Наврўз таоми. Фотоэтиюд.

КЎКЛАМ НАВОСИ

Муз либосин минг кияр, — Қиш барибир мунг кияр.	Ҳамалойим бир баҳмал, Бир зар мурсак — тенг кияр.
Бўз аврасин ағдариб, Ер гул тўнин ўнг кияр.	Оқ қалпоғин ечиб тоғ, Кўк қалпоғин сўнг кияр.
Нукра хол, ой безакли Кўйлагини тун кияр.	Сой — очик ёқа яхтак, Савсан, бика — санг кияр.
Мис гардиш, олтин кўзли Зангори тож — кун кияр.	Қўлларига дарактлар Пушти, яшил енг кияр.

Шеърли оёқ

Ошиқ қушлар навоси
Мастона оҳанг кияр.

Ой қизлар чаман-чаман,
Чаманда чаман кияр.

Қош — ўсмаю, кўз — сурма,
Лаб олуча ранг кияр.

Деҳқон қалби — даладай...
Ниятларин кенг кияр.

Саъдуланин сўзи ҳам
Рубобий жаранг кияр!

Саъдулла ҲАКИМ

ОБОДЛИК ВА БУЊЁДКОРЛИК БАЙРАМИ

Баҳор ҳавосидан қалбларга тароват, илиқлик югурган айни кунларда юртимизда Наврўз байрами кенг нишонланмоқда. Қуни-кеча пойтахтимизнинг Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғида бўлиб ўтган Наврўз тантаналарини катта шод-хуррамлик билан томоша қилдик. Кўп минг йиллик тарихга эга бўлган Наврўз сайларида халқимизнинг қадимий урф-одатлари, миллий анъаналаримиз, турфа маросимлар қайта тикланиб, янгича тус олаётганига яна бир бор гувоҳ бўлдик. Дарҳақиқат, Наврўз истиқлол йилларида халқимиз ҳаётини мустаҳкам жой олди. Наврўз ва миллий қадриятларимизнинг бугунги маданий-маърифий ҳаётимиздаги ўрни ҳақида таниқли фолклоршунос олим, академик Тўра Мирзаев қуйидагиларни гапириб берди:

АДАБИЙ АЛОҚАЛАР ИСТИҚБОЛИ

Ёзувчилар уюшмаси Халқаро алоқалар ва бадий таржима кенгашининг 2012 йилги ишлари таҳлилга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишни Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Муҳаммад Али бошқарди.

(таржимон С.Комилова), "Возвращения Альпамыша", "Сад писателя" (таржимон Р.Азимова) тўпламлари рус тилида нашр этилди. Абдулла Қодирийнинг "Ўткан кунлар", Одил Ёкубовнинг "Улуғбек хазинаси", Пиримкул Қодировнинг "Юлдузли тунлар" романлари инглиз тилига таржима қилиниб нашр этилди. Уткир Хошимовнинг "Дунёнинг ишлари" романи эса хитой тилига таржима қилинди. Корейс тилида "Ўзбек ҳикоялари антологияси", немис тилида "XX аср ўзбек шеърини антологияси" тайёрланди.

Кенгаш томонидан ўтган йили таржима асарлари қўлёзмалари мунтазам равишда муҳокама этилди. Чет тилларига ихтисослашган олий ўқув юрталари билан ҳамкорликда бадий таржима муаммоларига бағишланган анжуманлар ўтказилди. Самарқанд ва Қарши шаҳарларида ёш таржимонлар тўғараги фаолият юритмоқда. Дўрмон ижод уйида ёш таржимонлар семинарлари бўлиб ўтди.

Абдулла Қаҳҳорнинг "Анор" ҳикоялар тўплами (таржимон О.Остонов), "Ўзбек халқ эртақлари" (таржимон З.Акрамхонов) немис тилига, Ўзбек адаблари ҳикоялари "Река моей души" номи билан

Йиғилишда Ўзбекистон Жаҳон тиллари университети профессори Носир Қамбаров ва "Жаҳон адабиёти" журнали ходими Амир Файзулло бадий таржима соҳасида 2012 йилда амалга оширилган ишлар юзасидан маъруза қилди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасида Наврўз умумхалқ байрамига бағишланган мушоира бўлиб ўтди. Тадбирда шоир-ёзувчилар, адабиёт ихлосмандлари, ёш ижодкорлар иштирок этди. Наврўз

БАҲОР МУШОИРАСИ

мушоирасида атоқли ижодкорлар Муҳаммад Али, Абдулла Орипов, Омон Матжон, Сирожиддин Саййид, Иқбол Мирзо, Аҳмаджон Мелибоев, Ҳайдар Муҳаммад, Ҳалима Аҳмедова, Вафо Файзулло, Зебо Мирзаева, Холмуҳаммад Ҳасан ва бошқа ижодкорлар йилбоши ҳақидаги ўз дил сўзларини изхор этиб, Ватан, баҳор ва муҳаббат мавзудаги шеърларини ўқидилар.

Устозлар бошлаб берган мушоирани "Онажоним — шеърят" ёш ижодкорлар тўғараги ёшларини давом эттирдилар.

— Мустақиллик йилларида барча соҳаларда бўлгани каби мамлакатимиз маданий-маърифий ҳаётида ҳам жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Истиқлолимиз арафасида, ҳали собиқ иттифоқ ҳукмирон бўлган бир пайтда давлатимиз раҳбари маънавий ҳаётимизда туб бурилиш ясаган муҳим тарихий ҳужжатга имзо чекди. Президентимизнинг 1990 йил 3 майдаги Фармони асосида 21 март — юртимизда Наврўз умумхалқ байрами ва дам олиш кунини, деб эълон қилинди.

Мутахассисларнинг фикрича,

Наврўз байрамининг тарихи тўрт-тўрт ярим 4,5 минг йилга тенг. Х аср тарихчиси Абу Бакр Наршахий "Бухоро тарихи" китобида келтирилган мисоллар ҳам бу фикрни тасдиқлайди. Наврўз асосан баҳорий тенг кунлик — 21-22 мартдан бошлаб нишонланган ва бир ҳафта, ўн кун, ҳатто баъзи жойларда бир ойгача давом этган. Наврўз деҳқон, чўпон, ҳунарманд, қўйинги, ҳаммамизнинг ҳақиқий байрамимиз. Лекин шуни ҳам таъ-

кидлаш керакки, турли даврларда Наврўз байрамига у ё бу даражада ноҳақ таъйиқлар ҳам бўлиб келган. Собиқ иттифоқ даврида Наврўзни байрам сифатида нишонлаш тақиқлаб қўйилганди. Ҳатто, Наврўз байрами ўтадиган март ойининг учинчи яқшанбасида хотира кунини нишонлаш қонунлаштирилганди. Бу эса собиқ мафкуранинг Наврўз байрамини йўқотишга бўлган қаттиқ ҳаракатлари эди.

Ватан учун яшаётгани!

Давоми иккинчи саҳифада.

БИЛДИРИШ

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси мажлислар залида шу йилнинг 25 март, душанба кунини соат 11.00 да Болалар ва ўсмирлар адабиёт кенгашининг 2012 йил якунларига бағишланган ҳисобот йиғилиши доирасида адабий анжуман ўтказилади.

Тадбирга шоир, ёзувчилар, адабиётшунослар ва барча қизиққанлар таклиф этилади.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси мажлислар залида шу йил 26 март, сешанба кунини соат 11.00 да Наср кенгашининг 2012 йил якунларига бағишланган ҳисобот йиғилиши доирасида адабий анжуман ўтказилади.

Тадбирга ёзувчи шоирлар, адабиётшунослар, таржимонлар ҳамда барча қизиққанлар таклиф этилади.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси.

Давоми иккинчи саҳифада.

Даврон РАҲАБ

